

La Policia Local de la Garriga

Història

Ordre, vigilància i convivència municipal: un breu recorregut per la història de la Garriga

Com en tot nucli de població necessitat de regulació administrativa i de poder coercitiu en alguns moments de la vida social, la Garriga també disposa de dades històriques en les quals hom pot observar la voluntat d'aplicació de normes per a la bona convivència ciutadana.

Fent un petit recorregut per temps passats, observem que a mitjans del segle XVIII hi ha manifestacions per regular les bases d'organització del sistema de control administratiu i sancionador, de fets que constituïen falta o delictes. Ens trobem per tant, amb dades garriguenques que palesen la preocupació per la regulació de comportaments que no negligessin la llei. Així veiem que entre 1741 i el 1751, l'apotecari, el batlle i un regidor eren sancionats d'acord amb les normes de l'època, la qual cosa demostra la voluntat sancionadora per usos o abusos de persones, malgrat el seu prestigi i càrrecs públics. Per tant, a la Garriga, lloc amb afers que no devien diferir massa d'altres que devien passar en altres municipis, s'aplicaven, quan calia, multes o expedients independentment de la posició social dels empaperats. Calia vetllar per l'ordre i aplicar la justícia. De no ser així, difícilment es podia organitzar el municipi.

En realitat no es pot dir que els garriguenques fossin ni més ni menys conflictius que persones de moltes altres bandes, i optem per pensar que tot el que es podia solucionar amb bona avinentesa en un lloc on tothom es coneixia força bé, devia ser la forma més utilitzada sota els bons consells d'alguns prohoms.

No vol dir això que no hi haguessin tensions, mals entesos, fins i tot coaccions dels poders fàctics, però es evident que, durant molts segles, el concepte modern de policia administrativa, o si hom vol, de vigilància neutral de les activitats de les poblacions, tardaria molt temps a ser un exercici ben gestionat i aplicat.

Però bé, ningú pot dubtar que hi havia disposicions, sancions i dret d'empara en allò que es creia injust o que desorganitzava la vida normal de les població. Un recorregut per la vida garriguenca a través de les dades de l'arxiu municipal, pot demostrar-ho i les dades aportades inicialment ja ho indiquen.

En el segle XVIII, que ens serveix per haver iniciat especialment aquest recorregut sobre el control de la vida pública, hauríem d'indicar que no sembla que hi hagi constància de la presència permanent d'una força pública a la Garriga. Davant del conflicte, això era fàcilment arreglat, perquè aquella hi feia acte de presència, i sembla d'immediat quan es tractava de fer alguns escorcolls, detencions o aplicar sancions.

Fos una força permanent o no, això costava, tanmateix, alguns doblers a l'Ajuntament, i tenim constància que el 1768, el municipi garriguenc i possiblement amb altres, acordava destinar cabals per a sosteniment d'un agutzil major i destinats també a l'esquadra del "baile" del Vallès que havia de vetllar pel bon ordre de les poblacions.

Malgrat el que abans indicàvem, no sabem si la feina que la Garriga els donava a les autoritats i policia administrativa era molta o més aviat poca, atès que tampoc hi havia massa habitants, però és segur que alguna sí que els feia entrebancar i en algun cas no de manera massa fàcil, com passava el 1773 amb un conflicte entre els regants del rec Monar i els amos de Blancafort del Molí. No devia ser pas poca cosa l'afar que es discutia, ja que la picabaralla obligava a fer acte de presència en el xafogós mes d'agost, a diverses persones com l'alcalde de Granollers que ho feia com a comissionat del governador de Mataró, i un agutzil, amb la voluntat d'apaivagar el conflicte i de portar a terme l'execució d'una concòrdia que pel que consta documentat, va anar precedida fins i tot d'una demostració de força per part de l'autoritat per tal de posar les coses al seu lloc. Pel que es veu devia ser una reunió força agitada i en la qual tothom devia voler fer quadrar, llei a la mà, a les diverses parts en litigi.

Tornant a l'aspecte monetari, com era lògic, els assumptes que requerien arbitratges i sancions exigien despeses públiques i, per tant, calia que la reserva de diners fos feta de manera seriosa. Al municipi garriguenc, en donen fe els diversos comptes municipals. El de 1774, per exemple, feia constar en els pagaments extraordinaris la partida de 3 lliures i 12 sous per al pagament d'un agutzil que devien actuar quan se'l requeria com en el cas ja explicat. De fet, aquesta reserva pressupostària i pagaments continuarien, tal com consta en els comptes de 1801. En aquell any, s'hi anotaven unes despeses destinades al manteniment d'agutzils i de forces de l'ordre que actuaven no només a la Garriga. Part del pagament era per al manteniment de l'esquadra de Valls. Pel que sembla aquestes aportacions oficials es devien anar comptabilitzant fins al 1808, suspeses possiblement a partir de llavors pel causa de la Guerra del Francès.

Normatives, reglaments i defensa ciutadana que en alguns moments agafava la forma de lluita no només contra el desordre de les poblacions, sinó que també, dissortadament ho feia en l'aspecte de conflicte armat. El concepte d'administració policial dels pobles, tot i mantenir-se, quedava ara també dirigit a les crides per a la defensa del territori que calia fer i controlar de manera correcta dins dels enfurts que això representava per a molts pobles.

En aquesta línia, trobem notícies sobre garriguencs allistats al sometent durant el conflicte amb França, en la Guerra Gran de 1793 a 1795. En efecte, amb la invasió francesa, el general comte de la Unión va recórrer a la crida dels homes capaços entre els quinze i quaranta anys i amb possibilitats de fer-ho extensiu i extraordinàriament fins als seixanta, per tal d'acudir a la lluita. Havia ressuscitat el sometent, el maig de 1794, i un grapat de garriguencs s'allistaren fins i tot de manera voluntària. Aquests prengueren el nom de miquelets, i en van ser un bon gruix a la Garriga. Una de dues: o l'enardiment patriòtic o bé el sou rebut en concepte de tropa i comandament, ja que hi hagué una mica de tot en el cas dels garriguencs, poden explicar la seva activitat en la guerra. Fos el que fos, la seva presència no va ser minsa tal com es de veure en la documentació de l'època.

Anys més tard, el sometent va ser nou armat per a la lluita. Va ser durant la Guerra del Francès, els anys 1808 a 1814. En concret, els anys 1808 i 1809 van ser molts els garriguencs que de nou van enrolar-se en la brega militar contra els francesos, i van ser repartits per diferents llocs per fer front a la seva presència i ocupació. El 1814 van ser suspeses les hostilitats, i val a dir que fins llavors, sembla que hi ha un buit a l'arxiu sobre les dades del sometent garriguenc. Les dificultats pròpies de la guerra ho poden explicar, però a l'igual que abans comentàvem, la participació popular en els moments de conflicte demostra que els garriguencs s'arremangaven la camisa quan calia fer-ho per motius diversos, entre els quals no podem obviar els militars. Serveixin aquestes ratlles per palesar que els conceptes de defensa i seguretat del poble, ha estat sempre amplis i que quan ha calgut, per voluntat pròpia o per exigències imposades des d'instàncies superiors, han fet que els garriguencs com altres veïns de poblacions del país, fessin gruix, via sometent, en quefers de defensa i escomesa que les persones de serveis de policia o d'armes, no podien sols realitzar.

Certament, amb el pas del temps, la millor estructuració dels exèrcits faria que tot això anés variant de mica en mica, sense oblidar, tanmateix, que els conflictes armats mai deixarien de cridar a files als ciutadans en edats hàbils per combatre, però les dades anteriors referides a la formació i activitat del sometent, que per cert en època franquista tornà a tenir una funció de suport a les autoritats policials, sobretot a la Guàrdia Civil, són curioses de ressenyar.

Major curiositat pel tema que tractem, té l'escrit que sortia de la Garriga cap a Sant Celoni el 31 de gener de 1825: el batlle demanava al caporal dels Mossos d'Esquadra celonins, que per garantir la seguretat pública del poble de la Garriga durant els tres dies de carnaval, li enviés vigilància. I ho feia d'aquesta manera, entre educada i enèrgica: "(...) se servirá enviarme dos mozos de su confianza y de los más esforzados". Per demanar, demanar qualitat. Però res. Finalment s'hagué d'accontentar amb dues quadrilles de garriguencs que també formaven part de l'organització de les festes, i això sí, pagant un total de 4 pessetes a cadascuna d'elles. En fi, que a falta de gent experta, s'organitzava, per normativa, un servei - o dos- d'ordre. No sabem si eren o no prou "esforzados", però se suposa que en cas de necessitat ho haurien d'haver demostrat per evitar fer ridícules comparacions amb els mossos de sant Celoni.

Vigilància, ordre, sanció i de nou resposta armada en cas de guerra. Les funcions de policia del municipi, de nou tornaven a ser eixamplades per motius bèl·lics. Era per això, que durant la Primera Guerra carlina, alguns garriguencs vetllaren pel poble i formaren fins i tot part de l'oficialitat de la guàrdia nacional que lluitava contra els carlins. Sabem que l'11 de gener de 1836 van ser nomenats, com a tinent, Joan Partegàs, i com a subtenent Esteve Bassa, alcalde en aquells moments difícils, ja que el dia 18 l'ajuntament s'hagué de refugiar a Granollers a causa de la guerra. Tanmateix, pel que sembla, temps després, i en més d'una ocasió, devien lluitar amb les armes contra els carlins que diverses vegades, durant la guerra, van fer acte de presència a les portes del poble salvaguardat només per algunes parets de tancament i algunes petites fortificacions amb espitlleres a més d'una torre que devia fer les funcions de fortificació, i que havia estat construïda entre 1835 i 1836 a la sortida del poble direcció cap a Vic, i que per cert va ser aterrada el 1849 després del conflicte o guerra dels Matiners.

Acabada la carlinada, la milícia nacional era dissolta i el 1844 quedava organitzat de nou el sometent al poble. De feina en va tenir seguidament, ja que a les quatre de la matinada del quatre de novembre de 1844 tocaren precisament a sometent i amb el batlle al davant van pujar cap a Samalús seguint vuit lladres que havien entrat en una casa. L'abril següent sortiren en persecució d'alguns trabucaires. Al sometent garriguenc se li havia girat feina, ja que el maig de 1849 tornava a ser cridat per encaçar uns altres trabucaires. No hi havia conflicte armat, les èpoques eren més encalmades, i les funcions més administratives. Per això trobem que, com exemple, l'agutzil, sereno, pregoner i alcalde formaven un equip encarregat, de manera especial, de la vigilància i compliment de la prohibició de banyar-se a les basses i lloc públics del poble. Millor això que fer la guerra. Els càrrecs podien dedicar-se a tasques més específiques de gestió de l'ordre municipal i assegurar les obligacions constitucionals, legals o reglamentàries emanades de l'Estat. Ho indiquem perquè el 1869, per exemple, juraven la Constitució després de la Gloriosa de 1868, l'agutzil Ramon Costa i el sereno Raurell, a més, és clar, de l'alcalde, regidors i càrrecs oficials de l'Ajuntament. A banda d'aspectes d'índole institucional, tots plegats es

conjuraven a vetllar per la bona convivència garriguenca, amb tasques diverses, estructurades i d'acord amb les exigències que l'augment de població i de les seves necessitats es requerien.

Com a prova, les funcions dels serenos que entre vigilar i donar notícia de l'estat de la nit (vegeu Josep Maurí, Història de la Garriga, vol. III, pàg. 284, paràgraf 4art, peu 7), hom pot comprovar com encara al llarg de molts anys del segle XX perdurava el costum en les seves passejades nocturnes de cantar les hores i l'estat del temps, amb frases com aquestes: " *Alabado sea Diós; las doce en punto; nublado*". Dades precises, curtes, i en certa manera tranquil·litzadores per als veïns en saber que algú vigilava.

Però estava clar que quan hi tornaven a haver-hi trifolgues, les funcions de vigilància es convertien en més dures i perilloses. En efecte, el novembre de 1875, en època de la tercera carlinada, el capità general manava que s'aixequés el sometent del districte i que al toc de la campana havia de reunir-se a la plaça. A la Garriga s'havien de formar quatre seccions dividides per carrers. Estava tot tan estipulat que fins i tot s'indicava que l'alcalde com a cap de sometent es quedaria al poble; els altres sortien al matí i tornarien al vespre i que es farien rondes nocturnes metre durés la situació d'emergència.

Amb el temps, però, les tasques de vigilància anirien agafant nous perfils. Acabada la darrera carlinada, l'Ajuntament va crear el 1879 una secció de policia rural que devia ajudar a altres càrrecs ja establerts anteriorment i que no desapareixien. Ans al contrari, ja que quan calia, eren, en tot cas, substituïts amb tota normalitat.. Així sabem que a finals d'octubre de 1888 es jubilava l'agutzil Marià Raurell i Pau Tey i Torra era elegit per ocupar aquest càrrec.

Però vaja, que la Garriga no era una bassa d'oli, ho demostraven diversos fets. Entre ells quan la força armada dels mossos d'esquadra –així es feia constar- havia estat requerida en un afer sobre els drets d'extracció i ús del pou d'aigua calenta. Era evident que en alguns casos era necessària la força coactiva dels mossos, quan els càrrecs garriguencs no se'n sortien prou dels problemes. En fi, una millor i necessària regularització de drets i deures municipals va obligar a organitzar més eficaçment un municipi que progressivament anava creixent, amb persones i exigències. Això és el que explica que les ordenances municipals de 1895, que constaven de 376 articles, tractessin en algun dels seus apartats del servei de seguretat i de la policia de la via pública.

A part d'una millor regulació de la vida municipal, els conflictes anaven treient el cap periòdicament. En efecte, el neguit a la població es veia reflectit en el temor de molts a un aldarull per la instal·lació dels guardes que havien de controlar l'administració de l'impost de consum. Era el 1898, quan la Garriga visqué unes hores amb els ànims molt excitats. No agradaven els burots i el conflicte anà creixent, de manera que va ser necessària la presència de forces dissuasòries que en aquest cas van ser les d'una força històricament un pèl estranya al país, però creada ja feia anys, concretament el 1844, com era la Guàrdia Civil. Fos com fos, el no desitjat "*dia de luto*" que podia haver-hi hagut al poble, segons les actes municipals, no va ocórrer i hom suposa que entre administradors, administrats i força pública, el desenllaç quedà resolt amb més o menys bona avinentesa. De fet, hom pot constatar que els disturbis s'acabaren i es va tornar a la tranquil·lilitat sense que hi hagués hagut necessitat d'intervencions de major contundència que pel que sembla ningú desitjava.

No acabaven aquí els problemes garriguencs, ja que el 1906 hi ha constància d'un grapat de robatoris i tot seguit de crítiques dirigides contra el caporal dels Mossos argumentant que hi havia poca vigilància al poble. Tanmateix les aigües no sortiren de mare i al cap de poc temps els problemes es devien haver anat solucionant i posant fins i tot mesures perquè els mossos disposessin d'una caserna amb bones condicions per fer millor la feina. En efecte, el 1910 s'acordava comprar una casa al carrer Samalús, però al cap de dos anys l'acord quedava en no res.

Malgrat tot, era evident que es buscava la millor forma per millorar la vigilància i que aquesta resultés més efectiva. Això explica que el 27 de novembre de 1910 fos nomenat agent de la policia urbana el conserge de la Junta de la Caritat, Antoni Noguera Poy, i el 18 de desembre, Joan Gasull Lluch fos nomenat sereno. Calia reforçar la vigilància de dia i de nit. La Garriga es modernitzava i amb el pas dels cotxes pels carrers s'extremaven les precaucions, de manera que el 2 d'agost de 1919 l'Ajuntament acordava "*obligar a los autos y demás vehiculos a que circulen per las calles de la población con una marcha moderada*", i com sigui que els conductors no en feien cas de les recomanacions, el dia 9, o sigui just al cap d'una setmana, fins i tot s'encarregaven als Mossos d'Esquadra del servei de vigilància i compliment d'aquestes mesures.

La població evolucionava amb els canvis que marcaven l'època, i els problemes eren més abundants. La Garriga creixia: el 1900 hi havia 1.767 habitants; el 1910, 2.162 i el 1920, 2.427, xifres que poden semblar un xic ridícoles mirant les poblacions absolutes actuals en el decurs d'alguns anys, però era evident que en aquells moments aquests augments era prou significatius per alterar la vida quotidiana, i de fet les disposicions que sobre vigilància i sancions que s'acordaven ho demostraven clarament.

Durant els anys de la Segona República, i abans d'esclatar la guerra civil, els Mossos d'Esquadra tingueren un paper de vigilància i d'aplicació, quan calia, de les normes que regulaven la vida garriguenca. Unes tasques més aviat d'assegurar l'educació de la població, com es pot deduir de l'acord municipal del febrer de 1932 quan es donaven les ordres adients als empleats municipals i als Mossos perquè es vigilés acuradament els escolars que jugaven en els cafès del poble i es retiraven a casa més

tard de les 11 de la nit, o tasques de concentració a la Garriga, de diversos Mossos, destinades a organització i seguiment de la població, com hom pot saber per les actes del mes de març de 1933.

Les funcions de vigilància i seguretat d'alguns cossos policials, en aquest cas també dels Mossos d'Esquadra a la Garriga, van tenir una importància especial durant alguns mesos que el president de la Generalitat Francesc Macià estiuéjà a la població. En efecte, en el mes de juliol de 1933, Macià s'instal·là en una casa al final del Passeig, i des d'allà anava i tornava cada dia a Barcelona o bé fins i tot alguns consellers es personaren a la Garriga per despatxar amb el president. Per aquestes raons, també hi feu estada a la Garriga, en una de les cases del Passeig, el militar Frederic Escofet que va arribar a assolir el grau de tinent coronel ja en l'exili forçat després de la guerra. Escofet, per altra banda, va ser nomenat cap d'uns de les tres esquadres que es van crear durant els primers anys de la Segona República, concretament l'Esquadra de la Garriga. Entre el Mossos, hi hagué diversos garriguencs.

La conflictivitat política que en algun moments existí en aquell període republicà, fou resolta sense excessius problemes. No es pot negar, tanmateix, que n'existissin com en els Fets d'Octubre de 1934, però tot indica que l'actuació de les forces que posaren ordre a la difícil conjuntura arribés a un punt d'enorme tensió que hagués de fer actuar a Mossos o altres forces policials amb gran contundència per evitar de posar en risc extrem a la gent de la Garriga. Qui prengué part activa en els Fets, quan a força armada, va ser el sometent garriguenc que el mateix dia 6 va comminar a que els càrrecs municipals dimitissin, tal com va succeir. Poc va durar, ja que de nou, l'endemà, s'havia acabat la revolta i va ser el sometent el qui va haver de lliurar carnets i armes a les forces del govern espanyol. Entre els dies 12 i 13 d'octubre la Guàrdia Civil, ara la força que actuava en nom del Govern central, es va emportar les armes dipositades dies abans al Jutjat Municipal. El sometent garriguenc s'havia posat al costat de la Generalitat, però la cosa havia acabat malament, i aquesta era la raó que feia que en quedar suspès l'Estatut, la Guàrdia Civil assumís competències molt més extenses.

Pocs mesos després, aquesta força com totes les altres, excepció feta d'alguns militars que secundaren la revolta defensarien la Generalitat davant del cop d'Estat del 17 i 18 de juliol protagonitzat pels militars que s'aixecarien contra la República. Les pàgines viscudes durant el conflicte bèl·lic, ens aporten dades sobre de quina manera els pobles catalans, entre ells, la Garriga, van estar sota el control administratiu, policial i també militar, de diverses forces encarregades en aquella situació especial de dirigir o vetllar la vida quotidiana. Durant uns mesos, el govern de la Generalitat no disposà de la seva direcció, fins que finalment la tornà a assumir. Va ser un període barrejat de criteris diversos de com actuar en les poblacions, tant en temes bèl·lics, revolucionaris, d'acollida de refugiats i evacuats, d'avituellaments i acolliments en cases, d'escolaritzacions, de mobilitzacions o de salvaguarda de les vides en cas d'atacs aeris i finalment de retirada cap a l'exili de moltes persones. Les funcions d'ordre, d'assistència, les especials formes de vida que es visqueren al llarg de gairebé dos anys i mig, formen part de la crònica en negatiu i també en positiu, d'un municipi que portant a terme les disposicions legals del govern republicà i fins i tot de decisions pròpies, demostren majoritàriament la voluntat de regir-se per sobreviure en temps de guerra i en unes condicions dramàtiques extremes en les quals els càrrecs oficials i els ciutadans en generals hagueren de fer molt sovint pinya per sobreviure i viure en bona convivència, fet que dissortadament no es va poder assolir sempre, sobretot en els primers mesos del conflicte.

En acabar la Guerra i quedar dissolt el cos dels Mossos d'Esquadra, al cap d'uns anys s'instal·là a la Garriga un grup de la Guàrdia Civil que s'ubicà en una caserna al començament del carrer Calàbria. El "cuartelillo" va servir de casa de les famílies del cos armat i de lloc de control de la vida garriguenca en uns anys foscos i llargs de dictadura franquista. Amb el temps, altres cossos de vigilància, ordre i amb funcions administratives, van anar replantejant la funció bàsicament repressiva de la Guàrdia Civil. Aquest mateix cos armat va maldar per prendre una nova imatge, especialment quan la Transició política i en la dècada dels vuitanta, tot i l'ensurt del 23-F de 1981, i les diverses institucions policials s'adaptaren a models europeus democràtics.

El pas de serenos a policia local : Francisco Mora Garcia

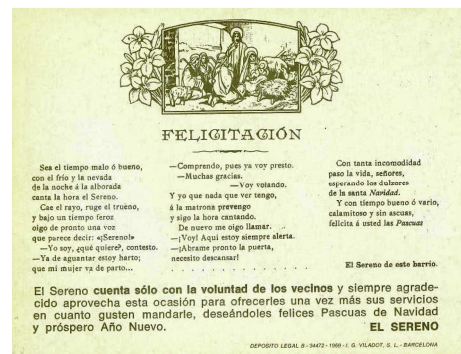
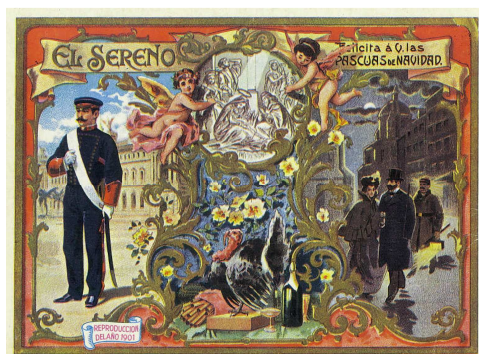

En Francisco Mora Garcia va néixer el 26 de juny de 1924. L'any 1962 entrava a treballar a l'Ajuntament de la Garriga d'on es va jubilar el 1989. Els records que manté d'aquells anys són molts, i quan rememora els que van transcórrer des de la seva primera feina fins al 1974, relata amb precisió les tasques dedicades a sereno, jardiner o les de treball a la brigada d'obres. Calia fer una mica de tot en una població on de feina de vigilància i de manteniment d'infraestructures no en faltava. Calia desdoblarse i quan tocava treballar de nit feia rondes a peu per tot el poble, havia de despertar alguns forners o botiguers per anar al Born de Barcelona, avisar el metge d'urgències i disposar d'un bon joc de claus de locals i cases per casos en què els propietaris les necessitessin. De dia, les tasques també eren força diverses i tan havia de dedicar-se a fer el manteniment dels jardins del poble com canviar bombetes de les llums públiques. De fet, si calia solucionar altres emergències, també hi era demanat per fer-ho. Hom pot comprovar que la seva tasca ciutadana era una mica de tot i amb força responsabilitat.

D'ençà de 1977 i fins al 1989 la seva feina ja va esdevenir pròpiament la de policia municipal. Més tecnificació però la feina no va pas minvar ja que el poble també havia anat creixent. Recorda d'aquells anys les patrulles pel poble a peu com abans, i més tard en moto i després amb vehicle. Els temps estaven canviant i els problemes eren vells i altres nous: tasques a l'entorn del trànsit, multes per infraccions en els aparcaments o per incivisme, qüestions relacionades amb les escoles, resolució de problemes familiars, feines relacionades amb urgències mèdiques - metges, farmàcies de guàrdia- i col·laboracions amb la Guàrdia Civil per temes diversos del control i ordre ciutadà.

En Francisco Mora recorda vivències d'aquells anys compartits amb altres companys: els serenos Jaume Canal i Josep Budó, i els policies municipals José Cano, José Arévalo, J. Cervantes, Francisco Rivas, Ramon Benesenes, Miquel Font, Juan Acedo, Carles Bernabeu....i tants altres. Se'n podria escriure moltes notes.

La memòria de Francisco Mora dóna lloc a mil anècdotes totes les quals les recorda amb estima i respecte i alguna vegada amb un petit toc d'humor: Les més serioses quan era el primer al qui avisaven en casos de suïcidis o atropellaments per tal que es posés en contacte amb el jutge, el metge i la família. Entre les més curioses i jocosos giren a l'entorn de les postals amb la figura del sereno i on no hi faltava una poesia que l'esmentat treballador municipal, com d'altres també, passava per Nadal per totes les cases del poble demanant l'"aguinaldo". És a dir, un petit sobresou per anar tirant millor el dia a dia. O de nit en nit. Com es pot comprovar, això de la crisi ve d'antic.

Francisco Mora repassa efemèrides amb inauguracions i esdeveniments de molts tipus: recorda la inauguració de la Autovia de l'Ametlla el 1966 amb la presència de Franco, i una pila de Setmanes Santes, Corpus, Festes Majors Nadals i actes oficials, que entre explicacions i fotografies fan que el

temps passat - temps era temps- es converteixin per uns moments en actes que reviuem el passat. I noms de persones amb qui va coincidir mentre feia de sereno, jardiner, triscava a la brigada d'obres o feia de policia municipal . I és que Francisco Mora et pot parlar d'alcaldes com Jubany, Cuspinera, Surigué, Albó o Vilar. Fa apunts personals molt ponderats i respectuosos amb tots ells i fa memòria d'altres persones també: et pot descriure el secretari de l'Ajuntament, Soler, amb poques paraules. Et pot parlar de Nualart, regidor molts anys de l'Ajuntament, amb coneixement de qui era i la influència que tenia. D'en Pepe Noguera, el "Pepe de la Gasolinera": sabia de tot -ho diu convençut- amb qui havia tingut moltes xerrades a la benzinera sobretot als vespres més durs d'hivern resguardant-se del fred. Del doctor Josep Montal parla dient que era una persona molt implicada en la vida del poble i que es van fer molt amics a base d'acompanyar-lo a visitar malalts a les nits i també, ai las ! per les llargues converses – el doctor Montal era un gran conversador- mentre prenien alguns cafès al Bar de la Plaça.

Ho explica tot plegat de manera agraïda i sense nostàlgia mentre recorda la feina o les feines amb un balanç positiu per a ell i per a la seva família, certament, tot ells, ben apreciats a la Garriga.

Més records ? Oi tant ! Tanmateix potser aquesta pinzella és un apunt bonic i suficient per recordar uns temps passats que porten a la memòria uns fets i uns noms que formen part de la petita història col·lectiva de la Garriga. Aquesta vegada ha estat gràcies a Francisco Mora Garcia. Possiblement li escaigui bé el títol i honor de ser un avi policia municipal del nostre poble garriguenc. I de ser un home molt apreciat.

La Creació de la Policia Local Garriguenca

A la Garriga abans de la creació de la policia local com a tal , la vigilància era exercida pels serenos que tenien com a missió , entre d'altres, d'evitar robatoris, avisar en cas d'incendi,cantar les hores i l'estat del temps al veïnat, o anar a buscar el metge o el sacerdot en cas de malaltia greu d'un veí. Alguns dels darrers serenos de la Garriga van ser Joan Gasull i Lluch, Jaume Canal i Serra , José Budó Gasull , Josep Gay Costa , Rafel Lucas, Juan Vicente Cano Jimenez i l'anteriorment mencionat Francisco Mora Garcia.

A l'any 1960 els serenos continuen fent les seves tasques i les funcions d'agutzil i complementàries de guàrdia urbà són exercides fins a l'octubre de l'any 1963 per José Ventura Espejo que es trobava en excedència voluntària procedent de l'Ajuntament de Granollers.

Al juny de 1963 s'acorda contractar amb caràcter eventual el servei de guàrdia urbà i amb caràcter de prova durant aquell estiu per continuar si es precisés al sereno Jaume Canal i Serra

Per acord de Ple de dos de maig de 1963 s'aprova la nova plantilla de funcionaris rectificando la del quinze de novembre de 1954 , en el sentit d'extingir la d'un vigilant nocturn i diürn i augmentar la d'un

guàrdia urbà. Així , la plantilla resta conformada per dos serenos o vigilants nocturns i diürns , un agutzil i un guàrdia urbà, tots amb un sou de 8.000 pessetes.

El 29 de juliol de 1963 es cobreix interinament la plaça de guàrdia urbà designant a Francisco Vila Riera.

L'acord del Ple del tres de juny de 1965 faculta al Sr. Alcalde per designar amb caràcter interí guàrdia urbà donada la necessitat .

Al febrer de l'any 1967 hi entra com a guàrdia urbà José Arevalo Garófano.

En 1976 es constitueix a la Garriga el Cos de Policia Local . passant dos antics serenos juntament a tres persones més a formar el primer contingent íntegre de policies.

Així per acord de Ple de nou de gener de 1976 s'acorda modificar la plantilla provisional del personal anul·lant o suprimint dues de les places de serenos o vigilants nocturns i convertir-les en dues places de guàrdia urbà o policia municipal.

És a partir d'aquest moment, quan el municipi de la Garriga disposa de Policia pròpia, amb funcions i missions molt més àmplies que la dels antics serenos i que els legitimen com a Agents de l'Autoritat.

El 2 de maig de 1977 hi ha constància del nomenament com a caporal de la Policia Local de Francisco Cervantes Hernandez, procedent de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besós

L'arribada de la democràcia i la Constitució de 1978 suposarà un canvi en la societat i, per tant, a la Policia Local. El marc jurídic de la Policia es basarà en la Constitució i en la Llei Orgànica de Forces i Cossos de Seguretat, que creen un nou model policial establint els seus principis bàsics d'actuació, amb respecte a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic: la missió de permanent servei a la comunitat, l'adequació de fins i mitjans en les seves actuacions, el respecte a la dignitat de la persona, la subordinació a l'autoritat i la responsabilitat en l'exercici de les seves funcions.

A l'any 1978 amb una població de 8000 habitants la composició de la policia local és de un caporal i cinc agents , i a l'any 1979 augmenta en un agent. La plantilla resta formada pel Caporal Francisco Cervantes , i els agents Juan Vicente Cano ,Francisco Mora, José Arèvalo, Antonio Ribas, Manuel Nieves i Jesús Pérez.

A l'any 1982 la plantilla de la policia local resta formada pel Cap de la policia municipal accidental José Arévalo Garófano i set agents : Vicente Cano, Francisco Ribas, Ramon Bensesenes, Miquel Font, Joan Acedo i Carles Bernabeu.

A finals de l'any 1984 , augmenta a nou agents comandats pel caporal Carles Bernabeu Ruiz (fins a 2003)

A partir de 1985 fins a agost de 2004 la plantilla va anar creixent fins arribar a un caporal i divuit agents, essent comandada en els darrers temps pel caporal Ramon Benesenes Elvira.

A partir de setembre de 2004 va entrar com a Inspector Francesc Carrera Nieto que es va fer càrrec de la Prefectura , creixent progressivament la plantilla . En l'actualitat l'organització resta composta per 1 inspector, tres caporals , vint-i-dos agents i un auxiliar administratiu, amb una mitjana d'edat de 40,57 anys. El ràtio número d'agents de Policia Local per cada 1.000 habitants és de 1,65 agents.

Text elaborat per Joan Garriga i Xavier Vilchez i fotografies cedides per Miquel Andreu, Albert Benzekry, Ramon Ferrandis i pels familiars de José Arévalo i Francisco Mora